

Dommerforeningens fagutvalg for strafferett og straffeprosess

Justis- og beredskapsdepartementet
Lovavdelingen

18.02.2021

Deres ref:
20/5328

Høring – NOU 2020:10 Straffelovrådets utredning nr. 2: Inndragning av utbytte fra gjengkriminalitet

Vi viser til departementets høringsbrev 9. november 2020 med høringsfrist 19. februar 2021.

I Dommerforeningen er saken behandlet av foreningens fagutvalg for strafferett og straffeprosess. Dette består av lagmann Hans Petter Jahre, Borgarting lagmannsrett (leder), førstelagmann Dag Bugge Nordén, Agder lagmannsrett, lagdommer Jarle Golten Smørddal, Gulating lagmannsrett, tingrettsdommer Cathrine Fossen, Gjøvik tingrett, tingrettsdommer Johan Kristian Øydegard, Ringerike tingrett, tingrettsdommer Nils Ole Bay, Asker og Bærum tingrett og tingrettsdommer Elisabeth Ramstad, Oslo tingrett.

Dommerforeningen er enig med Straffelovrådet i at utfordringene med dagens inndragningsregler ikke først og fremst ligger i regelverket, men i praktiseringen av dem. Vi slutter oss videre til at reglens formål og innbyrdes struktur bør klargjøres, herunder at nullstillingsprinsippet lovfestes (utkastet § 67 tredje ledd) og at det skilles tydelig mellom bestemmelser som er begrunnet i nullstillingsprinsippet, og bestemmelser som er pønalt begrunnet (ettersom de sistnevnte kan være straff etter EMK).

Vi er enige i at det bør bli adgang til å inndra utbytte fra straffbare handlinger uten at det er nødvendig å påvise hvilken eller hvilke straffbare handlinger utbyttet stammer fra, og med sterk sannsynlighetsovervekt som beviskrav (utkastet til ny § 67a). Etter vår oppfatning vil dette gjøre inndragning til et mer effektivt virkemiddel i kriminalitetsbekjempelsen, og vi mener at avveiningen mellom hensynet til effektivitet og hensynet til mistenktes rettssikkerhet er forsvarlig.

Vi ser det som positivt at utkastet til § 68 om utvidet inndragning klargjør at slik inndragning ikke bare er aktuell der det er grunnlag for å inndra alt lovbrøyteren eier som han ikke kan bevise lovlig erverv av, men at bestemmelsen også kan benyttes til å inndra enkelteideler på

grunnlag av konkret mistanke. Derimot er det etter vårt syn uheldig at mistankevilkåret i annet ledd annet punktum formuleres som «velbegrunnet mistanke». Enhver mistankekonstatering som en domstol foretar, må være godt begrunnet. Dette gjelder uansett hvilket sannsynlighetskrav den aktuelle lovbestemmelse oppstiller. Når «velbegrunnet» her brukes som en kvalifisering av mistanken, blir det derfor uklart hva meningsinnholdet egentlig er. Mistanken er antakelig «velbegrunnet» hvis det er sannsynlig at den oppklarte kriminalitet bare er en del av den kriminaliteten lovbrøteren har begått. Hvis man mener det, er det bedre å bruke «sannsynlig» som vilkår. Hvis man mener noe annet, bør det uttrykkes på en klarere måte.

Med vennlig hilsen
Den norske Dommerforening

Hans-Petter Jahre
lagmann/leder av fagutvalget
for strafferett og straffeprosess

Elisabeth Ramstad
tingrettsdommer/medlem av
fagutvalget for strafferett og
straffeprosess